

Factors Affecting Lao PDR's Sustainable Development Goal (SDG 2) of Achieving Food Security

Seechance LORTHONGLOAY¹, Thongphanh CHANTHAVONE² and Phayvanh PHOUNNALY³.

Department of Business Management, Faculty of Economic and Tourism,
Souphanouvong University

Correspondence:

¹Luangnamtha Provincial political Department, Tel: +8562055143879, Email: sschtl79@gmail.com

²Confucius Institute, Souphanouvong University, Tel: +8562057188999, E-mail:

Thongphanh@su.edu.la

³Administration office, Rector's office, Souphanouvong University, Tel: +8562022350340, E-mail:

phounnaly@gmail.com

Article Info:

Submitted: April 22, 2026

Revised: May 5, 2026

Accepted: May 13, 2026

Abstract

The purpose of this study were: 1) to investigate the proportion of the population experiencing hunger in the Lao PDR, and 2) to analyze the factors affecting Lao PDR's Sustainable Development Goal 2 (SDG 2) of achieving food security The study draws on annual data from the World Bank and the Food and Agriculture Organization of the United Nations for the years 2001 to 2024 The EViews 9 program was used to determine the correlation between independent variables and to estimate the multiple regression equations via the Least Squares method The result found that: 1) The proportion of the population experiencing hunger in the Lao PDR showed a continuous downward trend from 2001 to 2024 However, this figure increased during the pandemic era, with the COVID-19 outbreak serving as a primary driver of this trend. 2) Factors affecting Lao PDR's Sustainable Development Goal 2 (SDG 2) of achieving food security with statistical significance at 0.1 level, consist of five factors, such as: agriculture share of total government expenditure, agricultural land, total official flows (disbursements) for agriculture, population growth, and the proportion of population suffering from hunger in last year. The equation of predictive power was at 98.88 % points.

Keywords: Sustainable Development Goal 2, achieving food security, hunger.

1. ພາກສະເໜີ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງເພື່ອຢຸດຕິຄວາມອິດທົວ, ບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ, ປັບປຸງໄຜຊະນາການ ແລະ ສິ່ງເສີມກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຈະບັນລຸໄດ້ພາຍໃນປີ 2030. ເປົ້າໝາຍແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກຄົນທຸກບ່ອນມີອາຫານທີ່ມີຄຸນນະພາບດີພຽງພໍທີ່ຈະດໍາລົງຊີວິດທີ່ມີສຸຂະພາບດີ ໂດຍການບັນລຸເປົ້າໝາຍນີ້ຈະຕ້ອງການການເຂົ້າເຖິງອາຫານທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ການສິ່ງເສີມກະສິກໍາແບບຍືນຍົງຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເຊິ່ງໝາຍ

ເຖິງການປັບປຸງຜົນຜະລິດ ແລະ ລາຍໄດ້ຂອງຊາວກະສິກອນລາຍຍ່ອຍ ດ້ວຍການສິ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຕະຫຼາດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ. ລະບົບການຜະລິດອາຫານແບບຍືນຍົງ ແລະ ການປະຕິບັດກະສິກໍາທີ່ທົນທານ, ມັນຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການລົງທຶນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຜ່ານການຮ່ວມລະຫວ່າງປະເທດເພື່ອສິ່ງເສີມສ້າງສັກຍະຍະພາບໃນການຜະລິດຂອງກະສິກໍາໃນປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ. ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2)

ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ (United Nation, 2015).

ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ແລະ ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງ ແມ່ນຄຳສັບທີ່ໃຊ້ເພື່ອອະທິບາຍວ່າປະຊາຊົນສາມາດເຂົ້າ ເຖິງອາຫານທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານທີ່ພຽງພໍທີ່ບໍ່ ໂດຍໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກປັດໃຈຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຄວາມທຸກ ຍາກ, ສຸຂະພາບ, ການຜະລິດອາຫານ, ສະຖຽນລະພາບທາງ ດ້ານການເມືອງ, ຜົນຖານໂຄງລ່າງ, ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ. ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ທີ່ດີຂຶ້ນແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມອິດຫົວ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ສຳລັບການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ. ເປົ້າໝາຍໜຶ່ງຂອງເປົ້າ ໝາຍການ ພັດທະນາແຫ່ງສະຫັດສະຫວັດແມ່ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນສັດສ່ວນ ຂອງຜູ້ທີ່ປະສົບບັນຫາຄວາມອິດຫົວລົງເຄິ່ງໜຶ່ງພາຍໃນປີ 2015. ປະຈຸບັນ, ມີປະຊາຊົນ 820 ລ້ານຄົນໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຈາກຄວາມອິດຫົວໃນບັນດາປະເທດກຳລັງ ພັດທະນາ ແລະ ຈຳນວນບໍ່ໄດ້ຫຼຸດລົງໄວພຽງພໍທີ່ຈະບັນລຸ ເປົ້າໝາຍ ໂດຍສະເພາະໃນອາຟຣິກາ ແລະ ອາຊີສຽງໃຕ້. ໃນປີ 2025, ໜ່ວຍງານໂຄງການມິນເລນນຽມ (Millennium Project) ຂອງສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ສະຫຼຸບ ຄວາມອິດຫົວສາມາດຫຼຸດໄດ້ເຄິ່ງໜຶ່ງໃນປີ 2015 ແຕ່ຕ້ອງ ອາໄສການດຳເນີນຮ່ວມກັນ ໂດຍຂໍ້ສະເໜີປະກອບດ້ວຍ: (1) ເພີ່ມທະວີການດຳເນີນງານທາງດ້ານການເມືອງ; (2) ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ຜ່ານການປະຕິຮູບ ນະໂຍບາຍ; (3) ປັບປຸງໂພຊະນາການສຳລັບຜູ້ທີ່ອິດຫົວຊຳ ເຮື້ອ ແລະ ຜູ້ເບະບາງ; (4) ເພີ່ມຜົນຜະລິດດ້ານກະສິກຳຂອງ ຊາວກະສິກອນທີ່ບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ; (5) ຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມເບະບາງຂອງຜູ້ອິດຫົວຢ່າງຮຸນແຮງດ້ວຍເຄືອຂ່າຍ ຄວາມປອດໄພທີ່ມີປະສິດທິພາບ; (6) ເຮັດໃຫ້ຕະຫຼາດເຮັດ ວຽກເພື່ອຄົນທຸກຍາກ ແລະ (7) ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ (Parliamentary office of Science and Technology, 2006).

ສປປ ລາວ ໄດ້ດຳເນີນການຕ້ານຄວາມອິດຫົວ ແລະ ການຂາດສານອາຫານ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມໃນການທ້າທາຍ ເພື່ອລົບລ້າງຄວາມອິດຫົວໂລກຂອງອົງການສະຫະປະຊາ ຊາດ ໃນເດືອນພຶດສະພາ 2015, ເຊິ່ງປະເທດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ

ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດການລົບລ້າງຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງ ອາຫານ ແລະ ການຂາດໂພຊະນາການພາຍໃນປີ 2025. ນອກນີ້ ບັນດານະໂຍບາຍພາຍໃຕ້ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (2016-2020) ກໍຍັງ ເປັນການປະກອບສ່ວນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ SDG. ຍຸດ ທະສາດການພັດທະນາຂະແໜງກະສິກຳເຖິງປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດປີ 2030 ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານ ສະບຽງອາຫານຜ່ານການກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ແລະ ສາມາດ ຮອງຮັບຕໍ່ ການປ່ຽນແປງ ເຊິ່ງປະກອບສ່ວນຕໍ່ ການ ຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ. ເປົ້າໝາຍລວມແມ່ນແນໃສ່ເພີ່ມທະວີ ການຜະລິດກະສິກຳ, ປັບປຸງການແຂ່ງຂັນດ້ານຄຸນນະພາບ, ການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະຖານ ແລະ ລະບຽບການ, ຮັບປະກັນ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ປອດໄພດ້ານສະບຽງອາຫານຜ່ານການ ປະຕິບັດທີ່ສອງຄ່ອງກັບມາດຕະຖານ SPS (ສຸຂາພິບານ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ) ຜົນຖານ. ຍຸດທະສາດຂະແໜງໂພ ຊະນາການແຫ່ງຊາດເຖິງປີ 2025 ແລະ ແຜນດຳເນີນງານປີ 2016-2020 ເນັ້ນໃສ່ການຕອບໂຕ້ຕໍ່ ການຂາດສານ ອາຫານຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ດ້ວຍການແຊກແຊງສະເພາະທີ່ ຄອບຄຸມພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ (Open Development Laos, 2019).

ດັດຊະນີຄວາມອິດຫົວທົ່ວໂລກ (GHI) ເປັນເຄື່ອງ ມືວັດແທກເພື່ອປະເມີນຄວາມອິດຫົວໃນລະດັບໂລກ ແລະ ລະດັບຊາດ, ເຊິ່ງກຳນົດໂດຍຕົວຊີ້ວັດສີ່ຢ່າງຄື: ການຂາດ ສານອາຫານ, ການເສື່ອມສະພາບຂອງເດັກ, ການເປັນ ພະຍາດເດັກເຕ້ຍ ແລະ ການຕາຍຂອງເດັກ ໂດຍຄະແນນ ຂອງດັດສະນີທີ່ສູງໝາຍເຖິງສະຖານະຄວາມອິດຫົວທີ່ຮ້າຍ ແຮງ. ໃນປີ 2018, ສປປ ລາວ ຈັດຢູ່ໃນອັນດັບທີ 83 ໃນ 119 ປະເທດໃນການຈັດອັນດັບ ເຊິ່ງຈັດຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ ຮ້າຍແຮງດ້ານຄວາມອິດຫົວ ໂດຍມີຄະແນນ 25.3 ຄະແນນ ແລະ ຈັດເປັນອັນດັບຕໍ່າສຸດທຽບກັບບັນດາ ປະເທດເຜີ້ອນບ້ານ (Grebmer et al., 2018). ໃນປີ 2024, ສປປ ລາວ ຢູ່ໃນອັນດັບທີ 87 ໃນ 127 ປະເທດ

ໃນການຈັດອັນດັບ ໂດຍມີ 19.8 ຄະແນນ ເຊິ່ງຕໍ່າສຸດໃນ ບັນດາປະເທດເຜື້ອນບ້ານ (Wiemwer et al., 2024)

ການຄົ້ນຄວ້າຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານທາງອາຫານ ແລະ ແລະ ເປົ້າໝາຍການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມອິດທິວເປັນສູນ ຕາມ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງເພື່ອຢຸດຕິຄວາມ ອິດທິວ, ບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ, ປັບປຸງໄພຊະນາ ການ ແລະ ສິ່ງເສີມກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ໃນປະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບມີ Bowden (2023); Marson (2025); Jocson (2019) ແລະ Nyange et al. (2024) ສາມາດສະຫຼຸບປັດໄຈສິ່ງຜົນຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານທາງ ອາຫານ ແລະ ແລະ ເປົ້າໝາຍການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມອິດທິວ ປະກອບມີ ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານສໍາລັບການກະເສດ, ກະແສເງິນກູ້ຢືມສໍາລັບການກະເສດ, ການເຕີບໂຕຂອງ ປະຊາກອນ, ພື້ນທີ່ດິນການກະເສດ, ຜະລິດຕະພາບດ້ານ ກະສິກໍາ, ອັດຕາເງິນເຜີ້, ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງທາງດ້ານການເມືອງ, ການຄ້າໂລກ, ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອອາຫານ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສຶກສາປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ສິ່ງ ຜົນກະທົບຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສ.ປ.ປ. ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມ ໝັ້ນຄົງດ້ານ ສະບຽງອາຫານຈະຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ກໍານົດນະໂຍບາຍເຂົ້າໃຈສິ່ງ ທ້າທາຍສະເພາະ ແລະ ສ້າງແຜນການເປົ້າ ໝາຍເພື່ອແກ້ ໄຂສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃນ ສ.ປ. ລາວ. ຄວາມຮູ້ນີ້ຈະຊ່ວຍນໍາພາຍຸດທະສາດເພື່ອ ສະໜັບສະໜູນປະຊາກອນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ປັບປຸງການເຂົ້າ ເຖິງຕະຫຼາດສໍາລັບຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ, ແລະ ສ້າງລະບົບ ອາຫານທີ່ມີຄວາມຍືດຢຸນຫຼາຍຂຶ້ນຕໍ່ກັບຜົນກະທົບຈາກຜົນ ກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງ ຄື (1) ເພື່ອສຶກສາ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທິວ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ (2) ເພື່ອສຶກສາປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ແມ່ນນໍາໃຊ້ ແບບຈໍາລອງທາງເສດຖາມິຕິ ໂດຍປະກອບມີຕົວປ່ຽນຕາມ

ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ເຊິ່ງຕົວປ່ຽນຕາມແມ່ນສັດສ່ວນ ຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທິວ ຂອງ ສປປ ລາວ, ສ່ວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະປະກອບມີສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍ ທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ, ລວມ ເງິນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການກະເສດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ສັດສ່ວນການຈ້າງງານຂະແໜງບໍລິການຕໍ່ການຈ້າງງານທັງ ໝົດ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ, ສັດສ່ວນດິນໃນຂະ ແໜງກະສິກໍາ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອມາວິເຄາະຄວາມສໍາພັນໃນ ແບບຈໍາລອງສົມຜົນຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ ດ້ວຍວິທີກໍາລັງສອງ ນ້ອຍສຸດ.

2.2 ການເກັບກໍາລວບລວມຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ໃຊ້ຂໍ້ມູນທຸຕິຍະພູມເປັນລາຍປີແຕ່ 2001 ຫາ 2024 ໂດຍຂໍ້ມູນສັດສ່ວນດິນໃນຂະແໜງກະສິ ກໍາຂອງ ສປປ ລາວ, ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ພົນລະເມືອງ, ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ຂອງ ສປປ ລາວ, ສັດສ່ວນການຈ້າງງານຂະແໜງບໍລິການ ຕໍ່ການຈ້າງງານທັງໝົດຂອງ ສປປ ລາວ ມາຈາກຖານຂໍ້ມູນ ທະນາຄານໂລກ (World Bank, 2024). ສ່ວນຂໍ້ມູນ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທິວ, ສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ, ລວມເງິນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການກະເສດ ມາຈາກ ອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກໍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (United Nation, 2024).

2.3 ແບບຈໍາລອງທາງເສດຖາມິຕິ

ແບບຈໍາລອງທາງເສດຖາມິຕິ ແມ່ນອີງໃສ່ແນວຄິດ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (United Nations, 1987); ແນວຄິດກ່ຽວກັບເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ໃນການບັນລຸຄວາມ ໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ (United Nation, 2015); ແນວຄິດກ່ຽວກັບຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານ ອາຫານຂອງ FAO (2001), HLPE (2020) ແລະ Clapp et al. (2021), ລວມທັງບົດຄົ້ນຄວ້າຂອງ Bowden (2023), Marson (2025), Nyange et al. (2024), Jocson (2019) ສາມາດຂຽນສົມຜົນ ດັ່ງນີ້:

$$SH_t = \beta_0 + \beta_1 AG_t + \beta_2 AL_t + \beta_3 EG_t + \beta_4 ODAA_t + \beta_5 EMS_t + \beta_6 PG_t + \varepsilon_t$$

ໂດຍ SH_t ແມ່ນສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ, AG_t ແມ່ນສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ, AL_t ແມ່ນສັດສ່ວນດິນໃນຂະແໜງກະສິກໍາຂອງ ສປປ ລາວ, EG_t ແມ່ນອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ, $ODAA_t$ ແມ່ນເງິນລວມຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການກະເສດຂອງ ສປປ ລາວ (ລ້ານໂດລາ), EMS_t ແມ່ນສັດສ່ວນການຈ້າງງານຂະແໜງບໍລິການຕໍ່ການຈ້າງງານທັງໝົດຂອງ ສປປ ລາວ, PD_t ແມ່ນອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍ β_0 ຄືຄ່າຄົງທີ່ຂອງສົມຜົນການຖົດຖອຍ; $\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6$ ຄືຄ່າສໍາປະສິດຂອງສົມຜົນການຖົດຖອຍຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ε ຄືຄວາມຄາດເຄື່ອນໃນການປະເມີນຄ່າ ($\varepsilon = Y - \bar{Y} = 0$).

2.4 ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ເປັນການວິເຄາະແບບປະລິມານໃນແບບຈໍາລອງສົມຜົນຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ (Mushtak, 2012) ໂດຍມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

- 1) ການທົດສອບບັນຫາຄວາມສໍາພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Studenmund, 2006).
- 2) ການປະເມີນຄ່າສົມຜົນການຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນດ້ວຍຕົວວິທີກໍາລັງສອງນ້ອຍສຸດ (Yamaka, 2020).

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ ປີ 2021 ຫາ 2024

ຈາກຜົນການວິເຄາະພົບວ່າສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ ປີ 2001 ຫາ 2024 ສະເລ່ຍ 14.70% ມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຈາກ 31.10% ໃນປີ 2021ມາເປັນ 11.00% ໃນປີ 2024 ເນື່ອງຈາກ ສປປ ລາວ ໄດ້ດໍາເນີນການຕ້ານຄວາມອິດທົວ ແລະ ການຂາດສານອາຫານ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໃນເດືອນພຶດສະພາ 2015 ໂດຍຕ້ອງໃຫ້ສໍາເລັດການລົບລ້າງຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ການ

ຂາດໂພຊະນາການພາຍໃນປີ 2025. ນອກນີ້ ບັນດານະໂຍບາຍພາຍໃຕ້ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (2016-2020) ໄດ້ປະກອບສ່ວນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ລວມທັງ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາຂະແໜງກະສິກໍາເຖິງປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດປີ 2030 ແນໃສ່ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານຜ່ານການກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ ແລະ ສາມາດຮອງຮັບຕໍ່ການປ່ຽນແປງ ເຊິ່ງປະກອບສ່ວນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວດ້ານເສດຖະກິດ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ທັນສະໄໝ. ເປົ້າໝາຍລວມແມ່ນແນໃສ່ເພີ່ມທະວີການຜະລິດກະສິກໍາ, ປັບປຸງການແຂ່ງຂັນດ້ານຄຸນນະພາບ, ການບັງຄັບໃຊ້ມາດຕະຖານ ແລະ ລະບຽບການ, ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ປອດໄພດ້ານສະບຽງອາຫານຜ່ານການປະຕິບັດທີ່ສອງຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສຸຂາພິບານ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ (Sanitary and Phytosanitary Measures). ແຕ່ ປີ 2021 ຫາ 2024, ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວ ຂອງ ສປປ ລາວ ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 5.90% ປີ 2021 ຫາ 11.00% ໃນປີ 2024 ເນື່ອງຜົນກະທົບຈາກການລະບາດພະຍາດ ໂຄວິດ-19 ເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດ ແລະ ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນລາວ ຫຼຸດລົງ ລວມທັງບັນຫາເລື່ອງອັດຕາເງິນເຜີ້ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີຂາດແຄນສະບຽງອາຫານໃນລະດັບປານກາງຫາຮ້າຍແຮງ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດຊົນນະບົດຢູ່ໃນສັດສ່ວນຫຼາຍໃນເມືອງ ແລະ ປະມານ 25% ຂອງຄອບຄົວບໍ່ສາມາດສະໜອງຄວາມຕ້ອງການດ້ານອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການ (ຮູບທີ 1).

3.2 ບັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ.

ຈາກການກວດສອບບັນຫາຄວາມສໍາພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Multi-collinearity test) ດ້ວຍວິທີ Correlation Matrices ພົບວ່າຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະແຕ່ລະຄູ່ສ່ວນໃຫຍ່ມີຄ່ານ້ອຍກວ່າ 0.80 ຍົກເວັ້ນຄວາມສໍາພັນຂອງສັດສ່ວນການຈ້າງງານຂະແໜງບໍລິການຕໍ່ການຈ້າງງານທັງໝົດຂອງ ສປປ ລາວ (EMS) ກັບສັດສ່ວນດິນໃນຂະແ

ໜຽວກະສິກຳຂອງ ສປປ ລາວ (AL) ມີຄ່າ 0.9253 ໃຫຍ່ກວ່າ 0.80 ເຊິ່ງເກີດມີບັນຫາຄວາມສຳຄັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (ຕາຕະລາທີ 1) ຈຶ່ງກວດສອບບັນຫາຄວາມສຳຄັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍວິທີ Variance Inflation Factor (VIF) ເພື່ອດຳເນີນຕັດຕົວປ່ຽນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນກັນສູງອອກຈາກແບບຈຳລອງ ເຊິ່ງການທົດສອບພົບວ່າ ຄ່າ VIF ຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະສ່ວນໃຫຍ່ນ້ອຍກວ່າ 5 ສະແດງວ່າບໍ່ເກີດບັນຫາຄວາມສຳຄັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ຍົກເວັ້ນຄ່າ VIF ຂອງ ສັດສ່ວນການຈ້າງງານ ຂະແໜງບໍລິການຕໍ່ການຈ້າງງານທັງໝົດຂອງ ສປປ ລາວ (EMS) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 17.61794 ໃຫຍ່ກວ່າ 5 (ຕາຕະລາທີ 2) ຈຶ່ງຕັດຕົວປ່ຽນ ສັດສ່ວນການຈ້າງງານຂະແໜງບໍລິການຕໍ່ການຈ້າງງານທັງໝົດຂອງ ສປປ ລາວ (EMS) ອອກຈາກແບບຈຳລອງ ແລະ ປະເມີນຄ່າສົມຜົນຖືດຖອຍ ຜະຫຼອນດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (OLS) ໄດ້ດັ່ງນີ້:

$$\begin{aligned} SH_t = & 30.5365 - 0.9028AG_t - 2.7814AL_t + \\ & 0.0621EG_t - 0.1003ODAA_t + 8.0959PG_t + 0.3809SH_{t-1} \\ & (2.289)^{**} (-1.876)^* (-3.044)^{***} (0.369)^{ns} \\ & (-7.707)^{***} (1.929)^* (4.461)^{***} \end{aligned}$$

$R^2=0.9888$, Observations=23, Durbin-Watson stat=2.5304

ໝາຍເຫດ: *** ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, ** ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05, * ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ^{ns} ບໍ່ມີລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ.

ຈາກສົມສົມຜົນພົບວ່າຄ່າສຳປະສິດການຕັດສິນໃຈ (R^2) ເທົ່າກັບ 0.9888 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າກຸ່ມຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະສາມາດອະທິບາຍຕົວປ່ຽນຕາມຄື ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທິວຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼື ໝາຍເຖິງເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໄດ້ເຖິງ 98.88%. ຄ່າສະຖິຕິ P-value ຂອງສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ (AG), ສັດສ່ວນດິນໃນຂະແໜງກະສິກຳຂອງ ສປປ ລາວ (AL), ເງິນລວມຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການ

ກະເສດຂອງ ສປປ ລາວ (ODAA), ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ (PG) ແລະ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທິວຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີຜ່ານມາ ມີຄ່າ 0.0790; 0.0077; 0.0000; 0.0717 ແລະ 0.0004 ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງມີຄ່ານ້ອຍກວ່າລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.1 ສະແດງວ່າມີລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິລະດັບ 0.1, ສະແດງວ່າປັດໄຈສິ່ງຜິດຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ສ່ວນປັດໄຈດ້ານການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດບໍ່ສິ່ງຜິດຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃນລັດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ເມື່ອພິຈາລະນາຄ່າຕາຕະລາງ Durbin-Watson (DW) ທີ່ມີຈຳນວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 6 ຕົວ, ຈຳນວນຂໍ້ມູນທັງໝົດ 23 ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນ 0.05 ມີຄ່າ $d_U=1.920$ ແລະ Durbin-Watson=2.5304 $> d_U$ ເຊິ່ງຢູ່ໃນຊ່ວງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ບໍ່ເກີດບັນຫາຄວາມສຳຄັນທາງອະນຸກົມເວລາ (Auto correlation) ເຊິ່ງສາມາດອະທິບາຍ ປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜິດຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ (ຕາຕະລາທີ 3) ປະກອບດ້ວຍມີ 5 ປັດໄຈ ຄື:

1) ຄ່າສຳປະສິດຂອງສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ (AG_t) ເທົ່າກັບ -0.9028 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເພີ່ມສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ທັງໝົດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທິວຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ 0.9028% ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2.7814%.

2) ຄ່າສຳປະສິດຂອງສັດສ່ວນດິນໃນຂະແໜງກະສິກຳຂອງ ສປປ ລາວ ເທົ່າກັບ -2.7814 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເພີ່ມສັດສ່ວນດິນໃນຂະແໜງ

ໜຽວກະສິກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ສັດສ່ວນຂອງ ປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ 2.7814% ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2.7814%.

3) ຄ່າສຳປະສິດຂອງເງິນລວມຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ທາງການກະເສດຂອງ ສປປ ລາວ (ODAA_t) ເທົ່າກັບ 0.1003 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບເງິນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການກະເສດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ຈະເຮັດໃຫ້ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນ ທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ຫຼຸດລົງ 0.1003% ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.1003%.

4) ຄ່າສຳປະສິດຂອງອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ (PG_t) ເທົ່າກັບ 8.0959 ເຊິ່ງ ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງ ປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນ 8.0959 % ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ຫຼຸດລົງ 8.0959%.

5) ຄ່າສຳປະສິດຂອງສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີຜ່ານມາ (SH_{t-1}) ເທົ່າກັບ 0.3809 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າຫາກ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີຜ່ານມາ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະເຮັດໃຫ້ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີປະຈຸບັນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 0.3809% ເຊິ່ງໝາຍ ຄວາມວ່າເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ຫຼຸດລົງ 0.3809%.

4. ວິພາກຜົນ

1) ຈາກຄຳຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວ ຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ ປີ 2021 ຫາ 2024 ມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ເພື່ອໃຫ້ ບັນລຸໄດ້ພາຍໃນປີ 2030. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ United Nation (2015) ເພື່ອໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານ ອາຫານ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸໄດ້ພາຍໃນປີ 2030. ການຄົ້ນຄວ້າ ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ 8 (2016-2020) ຂອງ Ministry of planning and investment (2015) ໂດຍມີແຜນພັດທະນາແບບ ຍືນຍົງດ້ວຍຢຸດຕິຄວາມອິດທົວ, ຮັບປະກັນສະບຽງອາຫານ ໃຫ້ພຽງພໍ, ປັບປຸງດ້ານໂພຊະນາການ ແລະ ສິ່ງເສີມກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ. ສະນັ້ນ, ການຢຸດຕິຄວາມອິດທົວ ແລະ ຮັບປະກັນສະບຽງອາຫານໃຫ້ພຽງພໍຕາມເປົ້າໝາຍ ພັດທະນາຄວາມຍືນຍົງ (SDG 2) ໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍພາຍ ໃນປີ 2030, ລັດຖະບານລາວຄວນເພີ່ມການລົງທຶນພາຍ ໃນປະເທດໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການ ລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ເຊິ່ງ ອາດຈະນຳໄປສູ່ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການນຳໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ຜົນຜະລິດກະສິກຳ.

2) ຈາກຄຳຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ປະກອບ ມີ 5 ປັດໄຈ ຄື: ສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ, ສັດສ່ວນທີ່ດິນໃນຂະແໜງກະສິ ກຳຂອງ ສປປ ລາວ, ເງິນລວມຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງ ການກະເສດຂອງ ສປປ ລາວ, ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ສັດສ່ວນຂອງ ປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ໃນ ປີຜ່ານມາ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ Nyange et al. (2024) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າປັດໄຈທີ່ມີ ຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ: ກໍລະນີຂອງ ປະເທດ Tanzania ໃນດ້ານຂອງຄວາມໜ້າແໜ້ນຂອງ

ປະຊາກອນ ແລະ ສັດສ່ວນທີ່ດິນກະສິກໍາທີ່ດິນທັງໝົດ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Bowden (2023) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນດ້ານການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ແລະ ສະຖຽນລະພາບທາງເສດຖະກິດ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Marson (2025) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຜົນກະທົບຂອງລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານສໍາລັບກະສິກໍາຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ຢູ່ໃນອາຟະລິກາ ໃນດ້ານຄຸນນະພາບຂອງລັດຖະບານ, ສັດສ່ວນທີ່ດິນໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ. ປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານໃນ ສປປ ລາວ ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຕາມຫຼັກການຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານຂອງ United Nations (2015), ແລະ ສອດຄ່ອງກັບແນວຄິດປັດໄຈຫຼັກທີ່ສິ່ງຜິດຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານທົ່ວໂລກ (Jocson, 2019). ສະນັ້ນ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຕ້ອງສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກໍາ, ເພີ່ມການນໍາໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດທີ່ດິນກະສິກໍາ ແລະ ຜົນຜະລິດກະສິກໍາໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ຊອກຫາແຫຼ່ງເງິນທຶນຈາກຕ່າງປະເທດມາລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກໍາໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. ລວມທັງຄຸ້ມຄອງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນຢ່າງລະມັດລະວັງໂດຍການປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ແລະ ການວາງແຜນຄອບຄົວ, ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ, ແລະ ການລົງທຶນໃນທຶນໃນຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເຊິ່ງເປັນມາດຕະການທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບການນໍາໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານສັກກະຍະພາບຂອງປະຊາກອນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງທ້າທາຍຂອງຄວາມອິດທົວ.

5. ສະຫຼຸບ

ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນ ສປປ ລາວ ທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວ ແຕ່ ປີ 2021 ຫາ 2024 ມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງຢູ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ພາຍໃນປີ 2030., ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມເມື່ອເກີດວິກິດການຍຸກໂລລະບາດ ໂດຍສະເພາະການລະບາດ ໂຄວິດ-

19 ເຮັດໃຫ້ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນ ສປປ ລາວ ທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວເພີ່ມຂຶ້ນ.

ປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜິດຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ປະກອບ ມີ 5 ປັດໄຈ ຄື: ສັດສ່ວນລາຍຈ່າຍທາງກະເສດຕໍ່ລາຍຈ່າຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ, ສັດສ່ວນດິນໃນຂະແໜງກະສິກໍາຂອງ ສປປ ລາວ, ເງິນລວມຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການກະເສດຂອງ ສປປ ລາວ, ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອິດທົວຂອງ ສປປ ລາວ ໃນປີຜ່ານມາ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດໃນຮູບການໃດໜຶ່ງຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Bowden, S. (2023). Factors Influencing Food Security and its Challenges. *Journal of Food: Microbiology, Safety & Hygiene*, 8(8), 1-2.

Clapp, J., Moseley, W., Brrlingame, B., & Termine, P. (2021). *The case for a six-dimensional food security framework*. Retrieved from www.elsevier.com/locate/foodpol

FAO. (2001). *The state of food insecurity in the world*. Rome: Food and agriculture organization of the United Nations.

Grebmer, K. v., Bernstein, J., Patterson, F., Sonntag, A., Klaus, L., Fahlbusch, J., . . . Fritschel, H. (2018). *Global hunger index scores by 2018 GHI Rank*. Dublin: A Peer-Reviewed Publication.

HLPE. (2020). *Food security and nutrition: Building a Global Narrative Towards 2030*, ". Rome: A report by the high level panel of experts on food security and nutrition of the Committee on World Food Security.

Jocson, J. (2019). *Key Factors Affecting Global Food Security*. Retrieved from

<https://doi.org/10.69692/SUJMRD1202174>

<https://quizlet.com/study-guides/factors-influencing-global-food-security-50a4a230-0096-4021-8d35-3f899429283b>

Marson, M. (2025). *Effects of public expenditure for agriculture on food security in Africa*. Retrieved from <https://link.springer.com/article/10.1007/s00181-025-02713-4>

Ministry of planning and investment. (2015). *8th Five year national Socio-Economic Development Plan (2016-2020)*. Vientiane: Ministry of planning and investment.

Mushtak, A. K. (2012). Multivariate statistical analysis. *British journal of science*, 6(1), 55-66.

Nyange, A. K., Jonas, A., & Yusuph, A. (2024). Factors Affecting Food Security: A Case of Tanzania. *Journal of Economics, Finance and Management Studies*, 7(8), 5291-5302. Retrieved from <https://ijefm.co.in/v7i8/Doc/50.pdf>

Open Development Laos. (2019). *SDG 2 Zero Hunger*. Retrieved from <https://laos.opendevdevelopmentmekong.net/topics/sdg-2-zero-hunger>

Parliamentary office of Science and Technology. (2006). Food security and developing countries. Retrieved from <https://www.parliament.uk/globalassets/documents/post/postpn274.pdf>

Studenmund, A. (2006). *using econometrics: A Practical Guide*. (5. ed, Ed.) Printed in the United States of America: Pearson Education, Inc.,.

United Nation. (2015). *The Sustainable Development Goal*. Retrieved from <https://unstats.un.org/sdgs/report/2016/goal-02/>

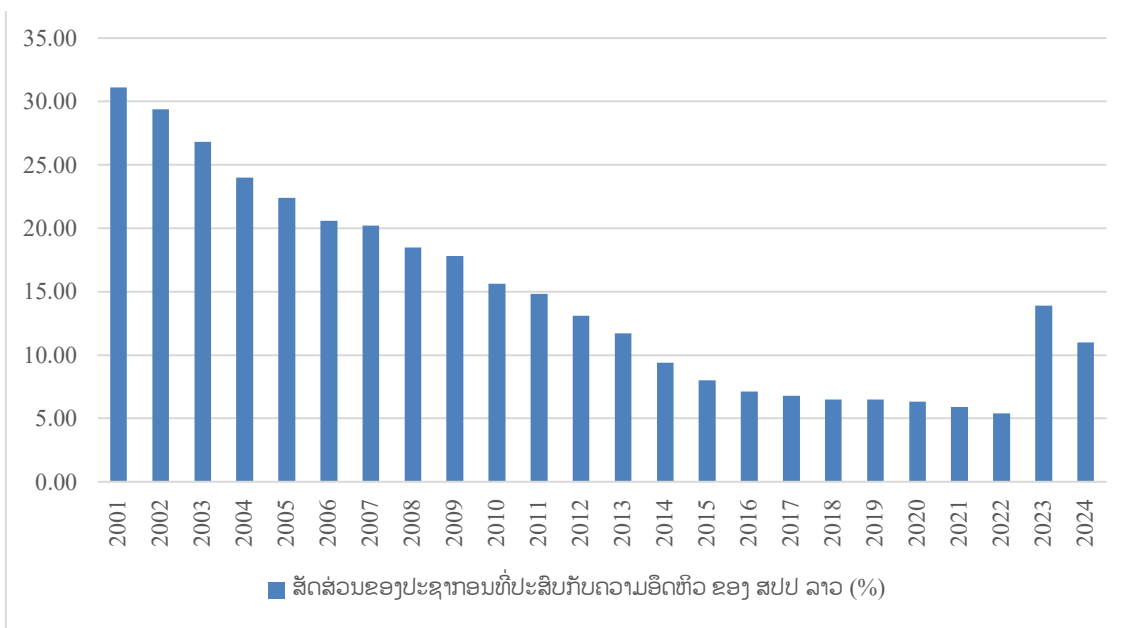
United Nation. (2024). *Global SDG Database*. Retrieved from <https://unstats.un.org/UNSDWebsite/>

United Nations. (1987). *Brundtland Report*. Retrieved from <https://www.are.admin.ch/en/1987-brundtland-report>

Wiemers, M., Bachmeier, M., Hanano, A., Chéilleachair, R., Vaughan, A., Foley, C., Fritschel, H. (2024). *2024 Global Hunger Index Rank*. Bonn/Berlin/Dublin/Bochum: A Peer-Reviewed Publication. Retrieved from <https://www.globalhungerindex.org/pdf/en/2024.pdf>

World Bank. (2024). *World Bank Open Data*. Retrieved from <https://data.worldbank.org/>

Yamaka, W. (2020). *Econometric II: Vector error correction and vector autoregressive models*. Retrieved from <https://wyamaka.wordpress.com>

ຮູບທີ 1 ສັດສ່ວນຂອງປະຊາກອນທີ່ປະສົບກັບຄວາມອຶດຫິວ ຂອງ ສປປ ລາວ ແຕ່ ປີ 2021 ຫາ 2024

ຕາຕະລາງທີ 1: ການກວດສອບບັນຫາຄວາມສໍາພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ດ້ວຍວິທີ Correlation Matrices

	AG	AL	EG	EMS	ODAA	PG
AG	1.0000					
AL	0.1692	1.0000				
EG	-0.6533	-0.0400	1.0000			
EMS	0.2121	0.9253	-0.2537	1.0000		
ODAA	0.1779	0.5337	-0.2592	0.6870	1.0000	
PG	-0.4312	-0.5255	0.2074	-0.3985	0.1015	1.0000

ຕາຕະລາງທີ 2: ການກວດສອບບັນຫາຄວາມສໍາພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ດ້ວຍວິທີ VIF

Variable	Coefficient Variance	Uncentered VIF	Centered VIF
AG	1.173419	25.95951	2.372995
AL	4.697720	2671.619	4.463957
EG	0.116694	31.80283	3.120768
EMS	0.121902	388.2889	17.61794
ODAA	0.000856	26.88587	3.163481
PG	78.17279	1120.623	2.845659
C	523.4808	3310.161	NA

ຕາຕະລາງທີ 3: ປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜິດຕໍ່ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDG 2) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການບັນລຸຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
AG	-0.9028*	0.481312	-1.876	0.0790
AL	-2.7814***	0.913737	-3.044	0.0077
EG	0.0621 ^{ns}	0.168090	0.369	0.7166
ODAA	-0.1003***	0.013014	-7.707	0.0000
PG	8.0959*	4.196823	1.929	0.0717
SH(-1)	0.3809***	0.085396	4.461	0.0004
C	30.5365**	13.33788	2.289	0.0360

R-squared=0.9888, F-statistic=235.0299(P-value=0.000)

Observations=23 (after adjustments), Durbin-Watson stat=2.530387